

Sosiaali- ja terveysministeriö
Riitta Kuusisto
Meritullinkatu 8
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Monimuotoisten perhejärjestöjen kuulemiseen viitaten

Kotihoidontuen kiintiöiminen sateenkaariperheiden kannalta

- Lausunto** Sateenkaariperheet ry kiittää mahdollisuudesta lausua kotihoidontuen uudistuksesta. Sateenkaariperheiden näkökulmasta uudistukseen liittyy kolme keskeistä huomioitavaa asiaa:
- Jakamisen määrittely** Sateenkaariperheistä valtaosa on perheitä, joissa lapsella on kaksi samaa sukupuolta olevaa vanhempaa. Tällöin perheessä ei ole äitiä ja isää, jotka voisivat jakaa hoitovapaan keskenään. Näiden perheiden kohdalla on löydettävä tapa, jolla hoitovapaan voivat jatkossakin käyttää molemmat vanhemmat siitä riippumatta, että kyseessä on joko kaksi äitiä tai kaksi isää.
- Etävanhemman asema** Sateenkaariperheiden kannalta tärkeää olisi myös se, että etävanhemmalla olisi perheen niin halutessa mahdollisuus olla hoitovapaalla ja nostaa kotihoidontukea. Apilaperheissä, joissa lapsella on kolme tai neljä vanhempaa, joista osa asuu eri osoitteessa lapsen kanssa, on perhevapaajärjestelmän syytä joustaa siten, että kaikki vanhemmat juridisesta statuksesta riippumatta voisivat vuorollaan hoitaa lasta kotona, jos perhe näin valitsee.
- Sosiaalisen vanhemman asema**
- Sateenkaariperheissä kaikki vanhemmat eivät aina ole juridisia vanhempia, mikä johtuu pitkälti siitä, ettei suomalainen lainsäädäntö mahdollista useamman kuin kahden vanhemman virallista vanhemmaksi tuleamista. Nyt kaavailtu kotihoidontuen muutos perustuu ajatukselle heteroseksuaalisen ydinperheen hoivavastuun keskinäisestä jakamisesta, eikä tämä ajatus toimi sateenkaariperheiden osalta.
- Sateenkaariperheissä olisi tärkeää, että kaikki lapsen elämässä tosiasiallisesti läsnä olevat vanhemmat voisivat hoitaa lasta kotona, jos perhe näin valitsee. Nykytila on ollut tältä osin hyvä, sillä hoitovapaalle on voinut jäädä käytännössä todella moni lapsen läheinen ihminen. Sateenkaariperheet ry toivoo, että tätä mahdollisuutta ei sateenkaariperheiltä viettäisi vaan sosiaalisella vanhemmalla tulisi edelleen olla mahdollisuus viettää aikaa lapsen kanssa kotona.

Konkreettiset ehdotukset Sateenkaariperheet ry esittää, että kotihoidontuki voitaisiin jakaa paitsi isän ja äidin välillä, myös vanhemman samaa sukupuolta olevan rekisteröidyn puolison tai avopuolison välillä riippumatta siitä, onko puoliso lapsen juridinen vanhempi. Kotihoidontuki tulisi voida jakaa myös lähi- ja etävanhemman välillä osapuolten yhteisestä hakemuksesta. Yhden vanhemman perheessä ainoalla vanhemmalla pitää olla mahdollisuus käyttää koko kotihoidontukikausi.

Ystävällisin terveisin,

Juha Jämsä
toiminnanjohtaja
Sateenkaariperheet ry

Anna Moring
projektipäällikkö
Kaikkien perheiden Suomi -hanke
Monimuotoiset perheet -verkosto